

A PÁRTATLANSÁGRÓL:
INTERJÚ AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI
HIVATAL ELNÖKÉVEL

TÁBORNOK ÚR SZÍNRE LÉP:
AZ ISZLÁM KÖZÖSSÉGTŐL
A MAZSIHISZIG

RIPORT KIJIVBŐL:
AZ UKRÁNOKNAK NEM KELL
TRUMP ÉS PUTYIN BÉKÉJE

MIHEZ KEZD A TISZA PÁRT
AZ ELESETTEK TÖMEGEIVEL?

POLITIKAI-KULTURÁLIS HETILAP | WWW.MAGYARNARANCS.HU

XXXVII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM | 2025. FEBRUÁR 20. | ÁRA 1300 FT | ÉVES ELŐFIZETŐKNEK 880 FT

MAGYAR NARANCS

Tálas Péter írása
a NATO jövőjéről

Európa a
Facebook ellen

Tomboló influenza

Blum Vera-interjú

Oroszország,
Ukrajna,
Európa
és az apró

Donald Trump a világ ellen

PUTNOKOM, TE ZORDON KÁRPÁTOKNAK FENYVESEKKEL VADREGÉNYES TÁJA

INTERJÚ

- „Kellett-e négy lábon csaholnia?”
(Sproncz Júlia, a Patent Jogvédő
Egyesület jogásza) 8–10.

POLITIKA

NAGYÍTÁS

- Meddig harcol Ukrajna?
Ígérni nem elég 11–12.
- Ukrajna sorsa, a NATO jövője
és Európa biztonsága Trump alatt:
Vad idők 13–14.

INTERJÚ

- „A tradicionális bírói pályáiv
híve vagyok” (Senyei György Barna,
az Országos Bírósági Hivatal elnöke) 15–17.

MAGYAR GLÓBUSZ

- A Tisza megszólítaná
a szegényeket és a cigányokat:
„Mint amikor az MSZP-től
álltak át a Fideszhez” 18–20.
- Volt nemzetbiztonsági főnök
képviseli az iszlám közösségtől
a Mazsihiszhez került szervezetet:
Tábornok úr a színen 20–21.

VILÁGFALU

- Trump első harminc napja:
Hódító Robur 24–25.
- Az amerikai techipar Trumpgal
nyomul az adatainkért:
Érted jönnek 26–27.

ÉLET + MÓD

ÉLET + TUDOMÁNY

- Rekord-influenzaszezon
Magyarországon: Visszatérő ragály 28–29.

„Kellett-e négy lábon csaholnia?”
(Sproncz Júlia, a Patent Jogvédő
Egyesület jogásza) „Amit most
mindenki látott, jól leképezte azt
a közeget, amelyben az erőszak ál-
dozatainak érdeket kell érvényesí-
teni, csak máskor ez nem a nyilvá-
nosság előtt zajlik. Kiosztják, oktat-
ják az áldozatot, őt hibáztatják.
A meggyilkolt japán nő ügyében is
volt olyan epizód, amikor a rendőr
nem akart foglalkozni az ügyével,
de azt azért megkérdezte, hogy mi-
nek kellett ilyen férfihez feleségül
menni.” 8–10. oldal

Váradi Balázs: Csak semmi politika!
(Megfelelő ember kényes feladatára)
Van még egy nyomós ok arra, hogy
ne hallgassunk az interjúkból „meg-
ismert” vagy a szónoki emelvényen
látott politikus által keltett szemé-
lyes rokon- vagy ellenszenvünkre.
Ez pedig az, hogy a politikustól
mást várunk. (...) Az a tulajdonság,
ami miatt egy ismerőst rokonszen-
vesnek találunk, a politikai teljesít-
mény szempontjából teljességgel
lényegtelen lehet. 22. oldal

„Kommunikáljon velem” (Blum
Vera, a Veracity Artists alapítója)
„Svájcban lehet pontosan szervezni
már a 2027/28-as évadra, Magyar-
országon előfordulhat az is, hogy
még sem az idei pénz, sem a mű-
sor, s egyáltalán a fellépés nem biz-
tos. Ez nagy kulturális nehézség, na-
gyot kell spárgáznom a két ország
között. Imádom a svájci bürokráciát,
mert egyszerű: azt akarják, hogy
menjenek a dolgok.” 30–31. oldal

KULTÚRA

INTERJÚ

- „Kommunikáljon velem”
(Blum Vera, a Veracity Artists
alapítója) 30–31.
- „Nagyobb sikernek élem meg,
ha csendben vannak”
(Jobbágy Bence énekes-gitáros) 36–37.

KRITIKA

- Színház: Ismeretlen nélküli egyenlet
(David Auburn – Puskás Tamás:
Egy bizonyítás körvonalai) 32–33.
- Könyv: A világutazás monotóniája
(Christoph Ransmayr:
Egy félénk férfi atlasza) 32–33.
- Film: Vidéki szívfájdalmak
(Payal Kapadia: Minden,
ami fénynek tűnik) 34–35.
- Film: Humanista mondanivaló
(Patricia Font: A tanár, aki
a tengert ígérte) 34–35.
- Film: Nemzeti Dózsa
(Justin Kurzel: A Rend) 35–36.

VISSZHANG

- Nyolc kis kritika 38–39.

PUBLICISZTIKA

EGOTRIP

- Váradi Balázs: Csak semmi politika!
(Megfelelő ember kényes feladatára) 22.

PUBLICISZTIKA

- Eörsi Mátyás:
Európa sokkos állapotban 23–24.

Vig Monika 1966–1992 Kovács Tibor 1951–2015 Főszerkesztő: Bojtár B. Endre Főszerkesztő-helyettes: Turcsányi Sándor Képszerkesztő: Palágyi Barbara, Sióréti Gábor Szerkesztők:
Bundula István (politika), Karafiáth Orsolya (kultúra), Legát Tibor (zene), Ambrus Vilmos (magyararnancs.hu) Olvasószerkesztő: Litván Károly Szerzőink: Artner Szilvia Sisso, Bakos András,
Barotányi Zoltán, Béres Máté, Bod Tamás, Csabai Máté, Czenkli Dorka, Fazekas Zsuzsanna, Fekő Ádám, F. Szabó Emese, Krusovszky Dénes, Markó Anita Korrektor: Kovács Zsuzsa Tördelő-
szerkesztők: Szentirmai László, Varsányi Kata Logó és címlaplayout: Vargha Balázs, Földi Endre Külső munkatársak: Bajnai Marcell, Dékei Kriszta, Duszka Erika, Kőrösi Imre Doxi: Narancs
Narancs Online magyararnancs.hu Online lapmenedzser: Juhász Judit Kiadja a Magyararnancs.hu Lapkiadó Kft. Terjesztés, pénzügy: Szentirmai László Lapmenedzser: Gergács József Titkárság:
Koller Gitta, gitta@narancs.hu Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1064 Budapest, Vörösmarty u. 47/A Telefon: 06-20/420-3500, e-mail: magyar@narancs.hu Ára: 1300 Ft Előfizetési információ:
06-20/329-5900, e-mail: kiado@narancs.hu Előfizetési díj egy évre 44 880 Ft; fél évre: 24 300 Ft; negyedévre: 13 200 Ft ISSN 1586-0647 Címlap: Narancs Nyomdai kivitelezés:
Az Interpress Külkereskedelmi Kft. gondozásában az EDS Zrínyi Zrt. nyomdában, 2600 Vác, Nádas utca 8. Felelős vezető: Csontos Csilla vezérigazgató Terjeszti a Magyar Posta Rt., a HÍRKER Rt.,
az NH Rt., a regionális részvénytársaságok, valamint alternatív terjesztők. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodánál (HELIR):
1089 Bp. VIII., Orczy tér 1. – valamint 44 880 Ft-ért meghatározatlan időre, de legfeljebb egy évre átutalással vagy belföldi postautalványon a következő számlaszámra: CIB Bank 10701348-
68320346-51200002. A befizetést igazoló szelvényt kérjük a szerkesztőség címére eljuttatni.

„Kommunikáljon velem”

Blum Vera, a Veracity Artists alapítója

Sokéves karmester-asszisztensi gyakorlata során annyi tapasztalatot gyűjtött, hogy egy éve saját ügynökséget alapított zenészek számára. A telefonhasználatról és a székekről is beszélgettünk vele.

■ Magyar Narancs: Nagypád a sokak számára ismert Blum Tamás volt, de te már nem ismerhetted őt. Svájcban, ahol nevelkedtél, a nagyanypád kezdettől fogva magyarul beszélt hozzád?

Blum Vera: Igen, nyaranta pedig elhozott a Balatonra, hogy gyakoroljam a magyart. Ott-hon anyámmal schwizerdütschül, apámmal, ha kettesben voltunk, magyarul beszélünk. De magyarul írni és olvasni soha nem tanultam igazán. 2013-ban Magyarországra jöttem, hogy nagybátyámmal, Bächer Ivánnal magyarul olvassunk, de ő sajnos pár hónapra rá meghalt.

MN: Nagyon tetszik, hogy az asszisztensséget nem tartottad valami másodrendű foglalkozásnak, és nem érzed magad elfuserált zenésznek.

BV: Az asszisztens szerepe fontos, ő fogja össze a szálakat! Megtaláltam a saját utamat, úgy érzem, kiegészítem a zenészeket. Gyerekkoromban fuvoláztam és zongoráztam, de nem bánom, hogy nem lettem zenész. Nagyobb szükség van egy jó szervezőre, mint egy közepszerű zenészre.

MN: Miből áll egy asszisztens munkája?

BV: Ez teljesen attól az embertől függ, akinek asszisztálók. Kicsit olyan, mintha zenekarban zenélnék, fuvolista, ütős vagy hegedűs vagyok, ami technikailag teljesen más, de mégis összefügg. Fischer Ádámnál kicsiben kezdtem, legyek ott a próbákon, szóljak neki az időpontjairól, oldjam meg, ha valami baj van, hozzam ide X. Y.-t. Ádámnál a kávé ment, a dél-amerikai Rubén Dubrovskynál persze a mate tea. Nála főleg a zenekara logisztikájáért voltam felelős. Fischer Ivánnál mindent csináltam, az ebédbeszerzéstől a szerződések letárgyalásáig a Berlini Filharmonikusokkal. Mellette kerültem kapcsolatba a nagyzenekarokkal. Roland Kluttignál pedig főleg az időpontok egyeztetése volt a feladat, de nála a programok összeállításában is részt vettem, amit nagyon szerettem.

MN: Ez a karrier valahogy a Pussy Riottal kezdődött.

BV: A Pussy Riot 2012-es le-tartóztatása Svájcban óriási visszhangot keltett. A zürichi színház pódiumbeszélgetéseket szervezett a művészet és a szabadság témájában. Ádám volt az egyik előadó, így ismertem meg. Leültünk beszélgetni, kérdezte, mi a kedvenc operám, mondom a *Hamupipőke*. És láttad az itteni bemutatót? Igen. Ki vezényelt? Fogalmam sincs. Kiderült, ő vezényelt. És Budapesten mit láttál? Egy *Kékszál-lút*. És ott ki vezényelt? Fogalmam sincs – persze ő volt. Tetszett, hogy nem hiú, nem sértődött meg, hanem felkért asszisztensnek, pedig tizenhat éves voltam. Még gimnáziumba jártam, úgyhogy csak tizennyolc éves koromtól kezdhettem vele a munkát.

De addig is felkészültünk a Wagner-napokra, magyarul leveleztünk, és ő mindig kijavította a leveleimet. A tárgyas és alanyi ragozásban azért máig nem vagyok biztos. Mind a négy karmesternél más szemszögből láttam a munkát. Gyakran láttam, hogy a vendégkarmester a koncert után sokszor egyedül ül egy vendéglőben vagy a szállodában, és ilyenkor jó, ha tud az asszisztenssel beszélgetni vagy dolgozni. A karmesteri szakma magányos tud lenni.

MN: Volt néhány nehéz döntésed, például amikor 24 évesen állást kaptál a Salzburgi Ünnepi Játékokon, de mégis más mellett döntöttél.

BV: A salzburgi interjú jól sikerült, amikor megkaptam az állást, volt egy hetem a válaszadásra. Akkor éppen a milánói Scalában voltam gyakornok, és fölhívott Fischer Iván, hogy

Fotó: Veracity Artists

azonnal kell neki egy személyi asszisztens. A Scala egyébként nagyon rossz élmény volt, se széket, se gépet nem kaptam, semmi feladat nem volt, csak ott álltam a gyakornoki irodában. Gyakorlatilag elmenekültem Berlinbe, ahol két-három napot töltöttem Ivánnal és az akkori asszisztensével. Felhívtam Salzburgot, hogy nem kérem az állást – és ők ott ezt már tudták! Ez egy nagyon kicsi világ, minden hír pillanatok alatt körbemegy. A BFZ-nél töltött két év alatt többet tanultam, mint az előző hatban. A Covid aztán tovább bonyolította a dolgokat, de nagyon jó edzés volt. Nagyon fontos számomra mindig, hogy beszéljek a zenészekkel, mert ők tudják igazán, mire van szükség – ezt sok szervező nem teszi meg. A zenész a szakértő a saját hangszere területén. Ez bizalom kérdése is, mert ha abból in-

dulok ki, hogy a zenész átver engem, akkor nyilván nem jó az együttműködés. Grazban sokat tanultam a hangszerekről; hol kell hárfahúrt venni vagy azt a fadarabot, amelybe a cselló végét szúrják. Elkezdttem foglalkozni olyasmivel, hogy huzat van, nincs elég hely, milyen nádat kell rendelnem. Ezek nagyon profán dolgok, de alapvetően fontosak ahhoz, hogy a zenész jól végezhesse a munkáját. A szék például sok zenekarnál nagy probléma. Grazban igyekeztem demokratikusan megoldani a dolgot, megszavaztattam a zenészeket a székről, de később kiderült, hogy a széket, amelyre szavaztak, nem lehet a szükséges méretekben legyártani, így végül mégis a másik modellt kellett megrendelnünk. Sokszor azonban ezek a témák csak privát kommunikációban merülnek fel, mert sok zenész nem mer vagy nem akar az irodába bejőnni, ilyenkor én keresem meg őket. Néha kritizálják is, hogy „túl jóban vagyok” a zenészekkel, de attól, hogy bízunk egymásban vagy baráti viszonyban vagyunk, még ugyanúgy lehet hátrókat húzni, és mindenkivel egyenlően bántani. Ahhoz, hogy szervezőként cselekedhessek, információra van szükségem, és ha egy zenész nem mer vagy akar kommunikálni velem, akkor nyilván nem történik semmi.

MN: Most ügynökséget alapítottál. Az ügynökséged csak eladni fogja a művészeit, vagy szervezi is a koncerteket?

BV: Csak eladni, a szervezés már nem fér bele. Főleg karriermenedzsmentet csinálok. Olyan művészt is képviselek, akinél már működik a marketingje, de van olyan művészem, akinek még nem indult be a karrierje, nincs róla jó videó, erre pénzt kell találni, és így tovább. De nagyon érdekel, hogyan lehet felépíteni egy karriert. Tizenegy művészem van, ami soknak számít. Minden művésznek más a piaca; például egy rézfúvós kvintettnek, mint az In Medias Brass, nem áll rendelkezésre annyi fellépési lehetőség, mint egy zongoristának, de zongoristából viszont sokkal több van a világban. Őt magyar művészem van: Pálfalvi Tamás trombitás, Farkas Róbert karmester, az említett rézfúvós kvintett, a Budapest Sound Collective – ez Dubóczy Gergely kamaraegyüttese – és Lisztes Jenő cimbalmos. Mindenki azt mondta, cimbalmossal ne kezdjek, pedig arra a hangszere is szükség van a piacon, úgy látom. Nekem az a feladatom, hogy Nyugat-Európában jobban megismertessem ezt a hangszert. Az ügynökségem Svájcban van bejegyezve, ahol csak kevés komolyan vehető ügynökség foglalkozik hangszerezés zenészekkel. Svájcban lehet pontosan szervezni már a 2027/28-as évadra, Magyarországon előfordulhat az is, hogy még sem az idei pénz, sem a műsor, s egyáltalán a fellépés nem biztos. Ez nagy kulturális nehézség, nagyot kell spárgáznom a két ország között.

Imádom a svájci bürokráciát, mert egyszerű: azt akarják, hogy menjenek a dolgok. Könnyelmű sincs. A cégalapítás nagyon könnyen ment – kivéve azt, hogy Ausztriából egyetlen papírra volt szükség, de arra három hónapot kellett várni.

MN: Úgy látom, énekeskel nem dolgozol. Miért?

BV: Minden öt jelentkezőből négy énekes; ez még kegyetlenebb világ, mint a zongoristáké. Ádám mellett láttam, hogy mennyire kell érteni az énekhanghoz, mert egy énekesnek nagyon könnyű elrontani a hangját. Imádom az operát, de nem értek eléggé az énekhanghoz. Lehet, hogy később felveszek egy ének-specialistát. Ez pénzügyileg is jó lenne, mert az énekeseknél nagyobb a beugró piac: valahol mindig megbetegszik valaki, így hamarabb érkezhethet bevétel, mint egy évekkkel előre szervezett koncert esetében.

MN: Az ügynökségekre sok panasz érkezik, főleg a nagyokra, amelyek sokszor úgy veszik, örülj, hogy hozzájuk tartozol, de nem feltétlenül tesznek sokat a művészért. Te hogyan fogod ezt másképp csinálni?

BV: Az egyik az információkezelés. A művésznek hozzáférést adok a rá vonatkozó levelezéshez és feljegyzésekhez. Van művész, aki ezt megnézi, örül neki, van, akit ez nem érdekel – de a lehetőség megvan, nyitott könyvekkel dolgozunk. A múltkor például mégsem jött létre egy kínai turné, mert a művész ázsiai származású, és Kína nem akar ázsiaiát. Én ezt megosztom a művésszel. Meg azt is tudniuk kell, hogy a különböző hangszereknek különböző piaci lehetőségei vannak.

MN: Miért épp ezt a tizenegy zenészt képviseled?

BV: Nagyon jó komolyzenészek, de tudnak azon kívül is gondolkodni. Azt szeretem, ha a zenészem népzene, dzsesszt, popzenét is csinál, vagy esetleg tanít. Legyenek kreatívak, találjanak ki saját műsorokat, ne csak a nagy koncerttermeket keressék.

MN: Hogyan állapodsz meg a részesedésben?

BV: Ha a művészem tanít vagy van egy CD-je, amit öt évvel ezelőtt vett fel, nem látom be, hogy miért kérnék ebből részesedést. Hallottam olyat, hogy más ügynökségek kőkeményen behajtják a pénzüket a művész bármilyen bevételéből. Kompromisszumot kellett találnom. Amikor a művészek belépnek hozzám, leadnak egy kontaktlistát. Ez nekem is jó, de ebbe ők fektették be a munkát. Ha rajtuk keresztül kap fellépést, a művész dönthet, hogy én szervezem-e. Ha igen, akkor 10 százalékot kapok, ha a művész maga szervezi, akkor nincs részesedésem. Ha a koncertfelkérése nem a kontaktlistájáról jön és én szervezem, akkor 20 százalékot kérek. Szerintem ez fair és világos. Mindezt szerződésben rögzítjük.

MN: Mit ígérsz nekik, mi van a szerződéseitekben?

BV: Először is az én kötelességem minőségi koncerteket szerezni, a marketinggel foglalkozni, a naptárat naprakészen tartani – vagyis a karriermenedzsment. A művésznek az a kötelessége, hogy a legjobb állapotban, időben legyen a próbán, legyen nála egy karbantartott hangszer, és kommunikáljon velem. Amit én személyesen tudok garantálni a zenészeknek, és amivel sok más ügynökség nem foglalkozik, hogy velem kapcsolatba lehet lépni. Pár hónaponként rendezünk olyan sessionokat, amikor egyenként leülök a zenészekkel és mindent megbeszélünk. Így összefüggéseiben is látom a dolgokat, és mindenki érzi a személyes törődést. Ez nagyon tetszik azoknak a zenészeknek, akik már más ügynökségnél dolgoztak. Egyébként biztos lesz művész, aki váltani fog, elmegy tőlem, mert beindul a karrierje, és átmegy egy nagyobb ügynökséghez. Erre lelkileg fel kell készülnöm.

MN: Mondtad, hogy a kommunikációs forma nagy kérdés.

BV: Igen, mert a telefon nagyon elurulta a kommunikációt, ami érthető, de engem esetleg nagyon zavar munka közben. Nekem az e-mail a második agyam. Amit ott leírsz, az megmarad. Készítettem egy kommunikációs útmutatót, hogy milyen információt milyen csatornán jó velem megosztani, hogy hatékony legyen. Ha írok egy e-mailt, elvárom, hogy a művészem elolvassa, és adott időpontra válaszoljon, különben nem tudom jól végezni a munkámat. Nagyon együttműködő vagyok a művésszel, de a kommunikációval nekik kell engem segíteni, mert ott vagyok a leghamarabb túlterhelt.

MN: Hozzászoktál a jövés-menéshez, állandó mozgáshoz. Ebben változik valami?

BV: Nem szeretek egy helyhez kötve lenni, viszont most „csak” Zürich és Budapest között ingázom alapvetően. Nekem az a fontos, hogy elmehessek a művészeim koncertjeire, nem az, hogy reprezentatív irodám legyen. Most a zürichi gyerekszobám az irodám. Egyelőre csak az ügynökségemre koncentrálok, de sok tervem, gondolatom van még a távolabbi jövőre. Például egyes tematikus sorozatok vagy filmek, mondjuk, a sakról szóló *A vezércsel*, ahol igazi játszmák részleteit láthattuk, nagyon sok embert megmozgatott, sokan elkezdtek ennek hatására sakkozni. Szerintem, ha készülné egy jó sorozat zenészekről, a zenészelet mindennapjairól, problémáiról és örömeiről, a zenekarokról, az operáról, biztosan rá lehetne venni sokakat arra, hogy komolyzenei koncertre járjanak. És lehet úgy populáris sorozatot készíteni, hogy az zenéileg is jó minőségű legyen.

Rácz Judit